

51635

SZÍNHÁZI VILÁG

Szerkeszti: Kardos István

ÁRTERFÉ

1920 NOV. 5.

Budapest, 1920. november 5. 16. m. 16. m. 16. m.

8188.

Leonline Kühnberg

Filmművész.

III. évf.

Ára: 6 Kór

42 szám

Pályaudvaron: 7 Kór.

JÁRNY SÁNDOR: BILL
Yu-Shi — Eskütéri Színház

Labori felv.

SZÍNHÁZI VILÁG

Szerkesztőség:
VIII., Röck Szilárd-u. 16.

Felelős szerkesztő:
KARDOS ISTVÁN

Kiadóhivatal:
VIII., Röck Szilárd-u. 16.

A forradalom drámája

Irtá: Pekár Gyula

Éppen ma, nyolc év múltán, mert épp nyolc évvel ezelőtt írtam a Dantont, főként az érdekel, hogy e forradalom előtti forradalmi darabban milyen mérvben tudtam megérezni, eltalálni a forradalmi mentalitás megnyilatkozásait. És ugylátszik, a forradalmak többé-kevésbé mind egyformák, mert én, ahogy a nyáron átfésültem a „Danton“-t, magam is elcsodálkoztam azon, mennyire helyes volt a francia forradalom sugallta vízió s mennyire nem kell változtatnom e tekintetben semmit se darabon. A nagy sevillai Don Juan mondja vallomásaiban: „El hombre inventa poco en el mal” — „az ember kevés újat talál ki a rosszban” — nos, én is ezt találtam: a mi bolsevikieink nem sok újat találak ki a rombolásban, kinzásban, szentségtörésben.

Amit „Danton“-omban a kulisszák mögötti „nép” csinál és kiabál a III-ik felvonásban, azt a szentségtörést mi a magunk szemével és fülével megértük most, úgy hogy nekem egyetlen szót se kellett változtatnom szövegemen . . .

Ami magát a hőst és az ő benső drámáját illeti, erre csak annyit mondhatok: engem a „vérivó” és az „irgalmat” kiáltó Danton lényének ez a kettőssége vonzott; ennek a nyitját, magyarázatát kerestem s szent meggyőződése, hogy a vér embereinek az irgalom embereivé való átalakulása 1793 nyarán más-ként nem történhetett. Az újabb és legújabb kutatások értékes anyagot vetettek e tekintetben felszínre . . . Őszintén csodálkozom, hogy a franciák még mindeddig nem látták meg ezt a drámai Dantont, — s hogy távoli magyar író az, akinek eszébe jutott ez a darab téma.

Pedig hisz Páris már szobrot emelt Dantonnak, a város egyik legszebb szobrát, — a francia szerzők közül Sardou már brilliánsan feldolgozta a Danton sokkal kisebb ellenfelét, a pedáns poseurt, Robespierret — mert hogy a nagy forradalom é legnagyobb, legemberibb alakja, ez a „monstre sublime”, ez a „fenséges szörny” kikerülte a gall költők figyelmét? Igaz, Romain Rolland írt 1900-ban egy „Dantont” (én nem olvas-

am, de úgy mondják, ez tiszlán politikai darab s nem érinti, nem foglalkozik a sokkal érdekesebb belső emberrel, azzal az örökemberrel, aki igazán halhatatlanná teszi a Danton nevet.) Nos, én „a távoli magyar ember” megálmodtam ezt az igazán

halhatatlan örökembert, — a közönség dolga lesz megbírálni, jól irtani meg? Akárhogy ítél is, én büszke vagyok rá, hogy ez az új Danton nem francia, hanem a poézis magyar földjén született meg.

Blaha Lujza önmagáról, az újpesti színházról, a Rákosi-jubileumról

lkonyodott, amikor becsöngettünk nemzetünk büszkeségének, a magyar haza legnagyobb művésznőjének, *Blaha Lujzának* Erzsébet-körúti lakására. A szobaleány egy nagyon szép szalonon keresztül bevezet Blaháné hálószobájába.

— A méltóságos asszonyka gyengélkedik — mondja a szobaleány. — Szegénykét ki-merítette a sok jubileumi izgalom.

Kopogunk az ajtón.

— Szabad — mondja egy friss hang. A Blaháné hangja.

Benyitunk. Blaháné az ő aranyos, szíves modorában fogad. Leülünk és most meg kell kezdődnie az interjunak, de a szegény riporter csakhamar észreveszi, hogy nem ő interjuvol, hanem őt interjuvolják meg.

— Tudják — kezdi Blaháné —, a legszívesebben nem beszélnek most színházi dolgokról, annyira kifárasztott a sok ünnepelés. A népszínműveket az utóbbi időben nagyon elhanyagolták, pedig én tudom, hogy a fiatalabb generáció is nagyon szeretné ezt a műfajt. Annál szívesebben adtam tehát a beleegyezésemet ahhoz, hogy az Újpesten most megnyílt színház nevemet viselhesse, amikor meghallottam, hogy egész sereg szín-művet fognak felujítani. A színház színész-gárdáját nem nagyon ismerem, csak annyit

tudok, hogy mindegyik tele van fiatalos ambícióval. Biztosra veszem, hogy nem kell majd ő miattuk szégyenkezni. Én is játszottam Újpesten, Papir igazgatósa alatt vagy három-négy estét át vendégszerепeltem. Mondhatom, nagyon kellemesen gondolkodtam vissza ezekre az estékre. Az újpesti közönség nagyon kedves, intelligens, amely előtérben érdemes játszani. De az újpesti közönségnek is érdemes, sőt kell ezt a társulatot pártfogolnia, mert ezekben a szomorú időkben egyik legerősebb nemzeti támaszunk — a színház.

— Rákosi Jenő jubileumára, gyengélkedésem miatt, nem tudtam elmenni, de azért én ott voltam az ünnepségen teljes szívvvel és lélekkel. Az Isten tartsa meg őt még sokáig ép testben és szellemben.

— Egyelőre a jövő zenéje az, hogy én valahol fellépnék. Hiszen, amint mondtam és amint látják is, gyengélkedem. Jöjjenek el tíz-tizenégy nap múlva, akkor majd többet fogok elmondani a *Szinházi Világ* olvasói számára. Az én Istenem áldja meg!

Már rég kint botorkáltunk az utcán, amikor még a fülünkbe csengett: „Az én Istenem áldja meg!” Mi kívánjuk ezt neked, aranyos, jó asszony, akiknek olyan sok gyönyörűséget szerezteél nagy művészetteddel.

(Sz. Ö.)

Yu-Shi

Az Eskütéri Színház operettujdonsága

Yu-Shi . . . A színpadon a távoli Japán bűvös varázsos világa és a kábitó illatu cseresznyefavirág rózsás rügyezése. Hosszu copfos japánok, tarka kimonós kicsi japán nők sűrögnek, forognak és tipegnek apró léptekkel, közöttük Yu-Shi, a fürgé japán gésa, örökké verőfényes mosolyával és nagy-nagy tragédiával kis szívében. Fehér embert szeret, csillogó ruhás, szőkefürtös amerikai fiut, — akiért elhagyja szülőjét, hazáját. — Lent a zenekarban forrón zokogó, halk melódiák, friss angol ritmusos táncmuzsikák kísérik Yu-Shi, a japáni gésa történetét, a nézőtérre a kibugyant könnyeken keresztül hirtelen átszalad a mosolygás is a derűsebb jeleneteknél. — Végül sok könny, sok szenvedés, sok mosolygás és lemondás után, amikor a kis gésa, Yu-Shi boldog lesz, felszabadultan sóhajt fel a néző: Nagyon szép volt . . . ! Ez Ralph Benatzky a bécsi operettkomponista legujabb háromfelvonásos operettje a Yushi tanzt! . . . , amely

Bécsben száz és száz estén keresztül aratott óriási nagy sikert Mizzi Günther-rel a császárváros körülrajongott primadonnájával a főszerepben. A megkapó szövegű és behielyelő muzsikájú operett Yu-Shi ci-

menfelkerült Budapestre is és az Eskütéri Színház tapsviharos premierestjén indult hódító körutra a címszerepben a bájos Németh Juliskával a legujabb operett primadonnával.

A páncél-szekrény titka

A Yu-Shi előadásának olyan érdekfeszítő az előzménye, mint valamilyen szenzációs amerikai kalandor filmnek. A Yu-Shi premierjének gondolatát minden részletében körültekintő és gondos nyomozás után a következőkben állíthatjuk össze.

Bródy István, az Eskütéri Színház kitűnő igazgatója néhány hónappal ezelőtt mikormegvált az

Magyar Erzs: Elsie

Labori felvétele

egyik operettszínházról és önálló társulatot szervezett, a kedves és finom Eskütéri színház helységben, a régi gazdájától semmi mást nem vitt el mint egy színes fedelű bekötött vas-

Szabó Gyula: Bradford, Magyar Erzsi: Elsie
Labori felv.

tag könyvet. A színház megnyitójának napján ezt a rejtélyes könyvet gondosan bezárta az igazgatósági szobában diszorgó kis páncél szekrénybe és a kulcsot eldugta. A színház tagjainak feltűnt a nagy titokzatoság és élükön Magyar Erzsivel elhatározták, hogy utánajárnak a dolognak. Ez azonban nem ment olyan könnyen, mert Bródy árgus szemekkel őrizte a titokzatos könyvet. A színház kedvelt kómikusa Szabó már-már kasszaforást indítványozott, amikor Bródy megjelent közöttük és ígéretet tett, hogy rövid idő alatt beavatja őket is a titokba.

Közben diadalmasan közeledett a Baba reprize az ötvenedik előadás felé és a tagok példálódzani kezdtek, hogy a repriz után új operettet kelene adni.

— De honnan vegye a direktor az új operettet — kérdezte a szakértő Kulinyi — valami szenzációs darab kellene

Amikor a kéréssel Bródy elé járultak a tagok, hogy új operettet kelene adni, az igazgató rejtélyesen mosolyogva mutatott a páncélszekrényre.

— Ott a siker! . . .

A tagok egyszerre rohanták meg a szekrényt. Minden hiába. Jól be volt zárva és minden támadásnak diadalmasan ellenállt.

A váratlan felfedezés

Egy este, előadás után Magyar Erzsi véletlenül betévedt az igazgatósági szobába. Az első pillantása a szekrényre esett, amely tárva nyitva állott és — üres volt. Szenzációs felfedezését azonnal közölte a bájos Magyar Erzsi a többi taggal is, akikkel együtt nyomra találva siettek le a zongoraterembe.

A zongoránál dr. Bródy Miklós a színház zenei vezetője ült és áhíta

Várnay: Szeki-ziki, Németh Juliska: Yu-Shi
Labori felv.

tosan zongorázott. Előtte Bródy direktor szívtá nyugodtan szivarját és hallgatta a gyönyörű melódiákat, amelyek a karmester ujjai alól fakadtak. A nagy keringő után már nem tudtak tovább hallgatózni a tagok se és berontottak a zongoraterembe:

— Micsoda ez a szenzációs muzsika? — kiabálták össze-vissza egyszerre tizen is — milyen operett?

Magyar Erzszi hirtelen a zongorához ugrott és felkapta a koltját.

— Ime a páncél-szenzációs titka... A színház új operettjének zongora-kivonata.

Bródy direktor mosolyogva tette hozzá:

— Igen, ez lesz az új szenzációs operett, Yu-Shi a címe és Ralph Benatzky a szerzője. A szereposztást is megcsinálom mindjárt:

— Elsiet, egy angol gyáros lányát Magyar Erzszi játsza, Billt, a vőlegényét Járay Sándor, a barátját Jonnyt Ross Jenő, a gyáros Szabó lesz, Várnay az öreg kínait játsza, Csernel Bella pedig egy pompás gépirónót fog alakítani...

Ekkor közbeszólt egy titokzatos hang:

— És ki játsza a címszerepet?

Ki játsza a címszerepet?

Hosszabb töprengés után végre eldöntötték, hogy a kis japáni gésát Németh Juliska a kiváló chanson-énekesnő játsza, aki ennek a gyönyörű szerepnek a kedvéért vállalta az operettben való részvételt. A próbák csakhamar megkezdődtek Bródy igazgató és Bródy karmester vezetésével. Megfeszített erővel dolgoztak

a szereplők hogy miné pompásabb külsejű előadásban hozzák ki a Yu-Shit. Bródy direktor gyönyörű, udiszleteket i terveztetelt a operetthez, a intim kis zenekar is szorgalmasan próbált és néhány hét alatt teljesen kész, színen, ragyogó felkészüléssel indulhattak nekik az előadásnak.

Az előadás

Hét óra előtt néhány perccel nagy izgalom, töltés uralkodott az E

küteri Színház kis színpadán. A japán teaház diszleteit szorgalmas kopcsolással állították a diszletezők, a színészek lassan gyülekezni kezdtek a sugólyuk köré.

— Vajon ki fog győzni a nemzetiség közül — kockáztatta meg a kérdést Járay, a bonviván — Magyar vagy a Németh?

— Amelyikből több van — vál

Németh Juliska: Yu-Shi

Labori felvétele

Magyar Erzsi: Elsie és
Szabó: Bradford

Várnai: Szeki-Sziki és
Kulinyi: Conimor
Labori felvétele

Ross: Jonny, Németh
Juliska: Yu-Shi

zolt nevelve Várnay — a Németh-
ből keltő is van. Németh Juliska és
Németh Annus, a színház legfiatalabb
agja . . .

Erre mindnyájan nevetni kezdtek,
e Kulinyi, a szigorú ügyelő hama-
osan csendre intette őket. Mindjárt
ezdődik az előadás.

A nézőtér elsötétül és a nyitány
így, szentimentális taktusai után fel-
melkedett a függöny. Japáni tea
ázban vagyunk, amelynek büszke-
ége és csillaga a bájos Yu-Shi —
Németh Juliska — halálosan szerelmes
gy idegenből jött daliás amerikai
uba — Billbe — Járny Sándor. Bill
őlegénye Bradford gyáros — Szabó

— gyönyörű leányának Elsienek —
Magyar Erzsi. — akit hozzá akartak
üzleti érdekből kényszeríteni. Emiatt
elmenekült New-Yorkból és Japánba
jött diplomáciai szolgálatra, ahol
megismerkedett Yu Shi-val. A bájos
kis japáni lány egyszerűségével és
kedvességével egyszerűen meghó-
ditja és japáni ősrégi szokások sze-
rint házasságra lép vele.

Ekkor megérkezik a gyáros. Elsie
leányával. Mindenféle módon meg-
próbálják Bill rövid időtartamra
kötött házasságát felbontani és ami-
kor ez sehogyan sem sikerül össze-
vásárolják Bill gyárának részvényeit
ugy, hogy Elsie ezáltal — főnöke

Échy Erzsi éneklő duettben Nádor Jenővel Zerkowicz legnagyszerűbb új szerzeményét
„Nem bánom, jusst se bánom“ tánc-
dalt.

Gramofon lemezen **kizárólag:**

STERNBERG

királyi udvari hangszergyár

Rákóczi-ut 60. sz. Zenepalotájában.

lesz Billnek és arra akarja kényszeríteni, hogy térjen vissza kötelességéhez New-Yorkba.

A második felvonásban Yu-Shi megtudja, hogy Bill volt menyasszonya hatalmában van és vissza kell térnie New-Yorkba. Szerelme irtózatos harcokat vív lelkiismeretével és amikor a bátyja is visszatér Japánba és megtudja, hogy Yu-Shi európai emberhez ment feleségül nem bírja tovább a szenvedést és ő szökök meg a férjétől New-Yorkba táncosnőnek.

A harmadik felvonásban New-Yorkban vagyunk. Bill szorgalmasan dolgozik — főnökének Elsie-nek —, aki mindenáron vissza akarja hódítani. De a szerelem mindennél erősebb, Bill nem tudja elfeledni a kis japáni gésát Yu-Shit. Ezt látva Elsie lemond Billről, kinyomoztatja Yu-Shit és visszavezeti Billhez, aki boldogan öleli meg visszatért feleségét. Elsie is kezét nyújtja egyik régi udvarlójának és így tökéletes a boldogság.

Arany Tilla: Missis Knot
Angelo felvétele

Ehhez a poétikus szöveghez, amelyet Kulinyi Ernő fordított bravúrosan, Ralph Benatzky finom és bensőséges muzsikát írt, amelyet a ki-

Járay: Bill és Várnay:
Szeki-Sziki

Magyar Erzsébet: Elsie és
Ross; Jonny
Labori felv.

Szabó: Bradford és
Csérnel: Bessie

Ross Jenő: Jonny

Várnay: Szeki-Sziki
Lalori felv.

Szabó: Bradford

tünő szereplők teljes szépségében juttattak érvényre. A főszereplők közül a bájos Magyar Erzszi elragadó kedvességgel és finomsággal játszoit egy amerikai girlt. Kedvesen csengő hangjával és pompás táncaival egyszeribe hódította meg a közönséget. Németh Juliska Yu-Shi-ja valóságos eseményszámba ment, tökéletes és minden részletében kifinomult játéka hol derűs mosolyt, hol könnyeket csalt a nézők arcára. Pompásan csengő meleg hangja még hatalmasabbá tette sikerét. A férfi főszerepben a kitűnő Járay Sándor igazolta mindazokat a várakozásokat, amiket a debreceni színlársulati fellépése óta hozzája fűztek. Kellemes megjelenésű, pompásan játszó és behízelgő hangú igazi bonvivant. A hu-

morról egy nagyszerű triász: Szabó, Várnay és Ross Jenő gondoskodtak. A kitűnő Szabó, a színház pompás humoru kómikusa nagyszerű figurát csinált az amerikai gyáros alakjából. Várnay egy öreg kinait játszott elsőrendűen és Ross Jenő temperamentumos táncaival hódította meg a közönséget, de a többiek is, Csernel Bella és Földváry pompás alakító készségükkel járultak hozzá a sikerhez.

A premier tapsviharai a kiváló együttesen kívül méltán szóltak Bródy Istvánnak a Yu-Shi kitűnő rendezőjének és dr. Bródy Miklós karmesternek, akiknek gondos és összevágó munkája hozta ki a hatalmas Yu-Shit.

Kertész
NŐI DIVAT HÁZ
BUDAPEST
IV. VÁCSUTCA

BLUZOK,
PONGYOLÁK,
RUHÁK

COSTÜMÖK,
FELÖLTÖK,
SZŐRMEÁRUK

Szemtelen Erzsébet pletykálta,

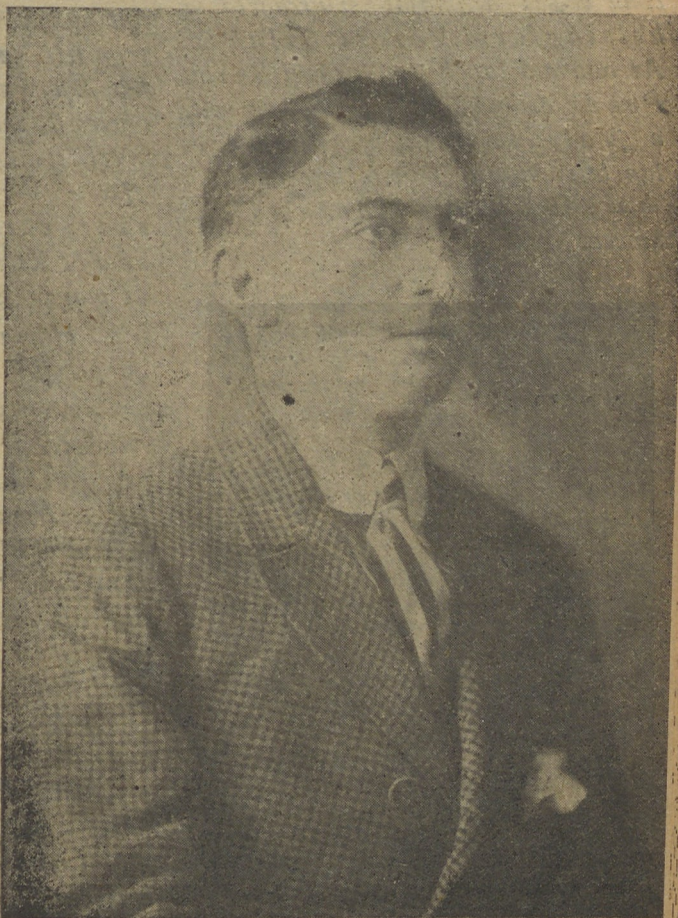
hogy Honthy Hanna, a főváros egyik legnépszerűbb primadonnája otthagyja azt a szerecsen-utcai kis színházat, ahol most játszik és leszerződik a Városi Színházhoz. Honthy Hanna a múlt héten néhány napon át már nem is játszott, mert orvosai azt mondták neki, hogy a nedves színház levegője nagyon ártalmas a hangjának. — A drága Hanna erre tárgyalásokat kezdett a Városi Színházzal, majd újból fellepett a szerecsen-utcai színházban, de nem véglegesen. Honthyt rövidesen mégis csak a Városi Színház színpadán látjuk majd viszont, ami jobban megfelel az ő ragyogó egyéniségének.

— Mi pletykát tud még?

— Színházi körökben arról a kis kalandról beszélnek most legtöbbet, ami az aranyos Magyar Erzsivel történt. Erzsébet a minap egy nagy társasággal együtt moziba ment. Szép rendre megváltották a jegyeket, de mit tesz isten, a jegyszedő, a mozi bőszerűsége épen Erzsébet nem akarta beengedni a moziba. „Nem lehet kérem” — szabadkozott az öreg — „csak a tizenhat éven

felülieknek”. Szegény Magyar Erzsébet hiába hivatkozott arra, hogy ő már elmúlt — ha nem is sokkal — tizenhat esztendő. A mentegetődzés nem használt és ha történetesen a mozikár nem vonatkozik bele a Magyar Erzsébet korának megállapításába, még ma sem engedték volna be a moziba.

— Mi van László Andorral, már rég nem láttam?

Falus Imre

Labori fe

a legifjabb fővárosi bonvivant a Royal Orfeum ujonnan szödtetett tagja. Falus Imre a pozsonyi színtársulattól került hozzánk, ahol a széphangu és elegáns megjelenésű színész Leányvásár, Sztambul rózsája, Luxemburg grófiában arat sikereivel a pozsonyiak kedvence lett. Hisszük, hogy Falus rövidesen a főváros legkedveltebb bonvivánja lesz.

— Bandi elutazik Berlinbe néhány hétre, ahol egyik filmgyár leszerződte egy magyar motívumu film főszerepének eljátszására. Már csomagol is, sőt a múlt héten bucsuestélyt is adott, amelyen nagy vigság között bucsúztatták el László Bandit.

— Igaz, hogy Pekár Gyulának külföldön premierje volt?

— Igaz. Pekárnak „A magyar” című verses drámáját színtrehozta a helsingforsi Városi Színház. Az odaváló lapok tudósításai szerint Pekár drámájának fényes sikere volt, a „Valjova” című igen tekintélyes lap le is közölte finn fordításban.

— Megkerültek-e Márkus Emma kulcsai?

— Dehogyan kerültek. Szegény má vésznő egészen buskomor lett, amiért elvesztette kulcsait. Nem tudja kinyitni odahaza a szekrényeit. Megkért barátainkat, hogy írjuk meg, vigye el nekünk okvetlenül a kulcsokat a becsületért megtalálól. Kap egy jó ebédet.

— Mi újság a Városiban?

— Egyelőre a San-Toy megy zsúfolt házak mellett, aztán, december vége felé színtrekerül Strauss Oskár Bucsukeringő című gyönyörű operettje, majd tavasz felé egy angol operettet hoznak ki. Az operettnek „Jojó” a címe és Londonban hat százszor ment egymásután. Hársányi Zsolt, a kitűnő író dolgozza át magyar színtre.

— Hát a Magyar Színház mikor ad premiert?

— Még sokáig kell várnunk, mert minden este kint van a »Minden jegy elkel» tábla. November vége felé lesz csak igazi magyar premier. A színtrekerülő első magyar újdonság Drégely Gábor „Kártyavár” című drámája lesz. A hírek szerint ez az első drámája Drégelynek, amely színtrekerül. Érdekes, hogy Drégely már szerepelt egy drámával a nyilvánosság előtt, sok-sok évvel ezelőtt Óbudán, a Kisfaludi Színház mutatta be az akkor még reáliskolai tanuló drámáját. A darab akkori sikeréből bizony nem igen lehetett Drégely későbbi világsikereire következtetni.

— Mi hír jött a külföldön élő művészekről?

— Szántó Gáspártól, a művészvilág kedves „Gazsi”-jától kaptam legutóbb levelet. Kopenhágából. Azt

Leontine Kühnberg

berlini „Neos” filmgyár starjs legújabb szerepében

ria, hogy nagyszerűen megy a sora
Dániában, a dánok esténként való-
ságos ünnepségeket rendeznek tisztele-
kre. Érdekes, hogy Szántó is a
Budai Szinkör kis színpadáról

került a nagyvilág híresei közé, mint
Környei és Rózsa Lajos is. De
már nem beszélek tovább, hanem sie-
tek a Belvárosiba, megnézem „A
lányom” főpróbáját.

A berlini Neos filmgyár attrakciójához a *Das Haus zum Mond* című filmhez készült szennzációs három emeletes díszlet. Az előtérben Leontine Kühnberg és a rendező.

Hajó darab a Vigszínházban

Háromfelvonásos színmű — cím nélkül

Érdekes magyar újonságra készül a Vigszínház. Hetek óta szorgalmasan próbálják ugyanis a színház legkitűnőbb tagjai: Gombaszögi Frida, Gombaszögi Ella, Fenyvessy Emil, Gách Lilla, Tanay Frigyes, Szerémy Zoltán, Lendvay Lola, Thurzó Elvira, Zátony Kálmán, Bárdi Ödön és Dénes György — Hajó Sándor legújabb háromfelvonásos színművét, amelyet az illusztris szerző egyenesen Gombaszögi Frida, a színház népszerű és körülrajongott tagja részére írt. A mindennapi próbák folyamán, amelyet Jób Dániel, a színház kitűnő főrendezője vezetett — teljes szépségében és összevágó gondos együttesben bontakozott ki az új darab. Minden meg volt már a színműhöz, csak éppen a címe hiányzott és — hiányzik még ma is.

Az új Hajó darab tipikus pesti történet. Egy kis pensionőről szól, amelybe a híres fővárosi példőgyűvéd elvált felesége — Gombaszögi Frida — menekül, hogy nyugodtan tudjon élni és megszabaduljon a plety-

kától, amely tönkretette az életét. Itt az a kiderül, hogy a pensio látszólag csendes minden nagyvilági forrongástól mentes le-
gője mögött is ugyanazok a harcok és kadelmek, pletykák és intrikák lappangan mint kint — az életben, a társadalmi rendezkedés megszokott formái között. kis pensioban mindnyájuknak viszonya mindnyájan egyformán intrikálnak egym ellen. Hajó Sándor mesteri tollal vonult fel a pensio furcsa alakjait — egy mode Gorkij-szerű Éjjeli menedékhely irt — budapesti milliőben.

Az új háromfelvonásos színműnek elősz „Hony soit qui maly pense” címet akart a szerző adni. Ezt az igazgatóság vetette. Idegen mondat. Azután a Pens szót próbálták. Ez a főrendezőnek nem szedett. Utána a Pletyka keresztnév kövkezett. Ezt a színészek vetették el rövid nácskozás után.

Az új Hajó darab premiérje november tizennegyedikén lesz. Addigra okvetlen lesz a címe.

Kiss Ferenc, Rózsahegy Kálmán, Horváth Jenő
Liliomfi — Nemzeti Színház

A Rákosi-ünnep

A színházak Rákosi-hete

ezajlott az impozáns irodalmi ünnepség. Egy hétig tartott, de egyhamar nem felejtjük el. Minden egyesület, testület, irodalmi társaság, magánok, mind-mind, kivették részüket a Rákosi Jenőt ünneplő napokból.

Szombat

Az ünnepség október huszonharmadikán kezdődött az „Otthon” írók és hírlapírók körében. Ott volt mindenki, aki csak Budapesten számít valamit. József főherceg is személye-

Rákosi Sándor Diskay felv.

Ida — Magyar Színház

Rákosi jubileum

Báthory Giza Diskay felv.

Ida — Magyar Színház

Rákosi jubileum

sen tolmácsolta a jubiléumnak jókívánatait. Apponyi Albert gróf, Pekár Gyula, Herczeg Ferenc, Márkus Miksa és sokan mások tartottak üdvözlő beszédet, amelyre az ünneplő a meghatottság remegő hangján válaszolt.

Este a Nemzeti Színház kezdte meg az ünnepi előadások sorozatát az „Endre és Johanná”-val. Mielőtt a függöny megnyílt, Császár Elemér mondott ünnepi beszédet Rákosi Jenőről és Ivánfi Jenő szavalt el Szávay Gyula ez alkalomra írott költeményét, a „Vasvitéz”-t. Ezen az estén a legelőkelőbb közönség töltötte meg az ország első drámai színházának nézőterét és az ünnepet minden felvonás után forró ovációkban részesítette.

Lendvay Lola és Lukács Pál
Éjjel az erdőn — Vigszinház

Rákosi jubileum

Diskay felv.

Vasárnap

a Belvárosi Színházon volt a sor. Itt Petheő Attila szaválta el a *Szavay-verset*. Ezután pedig Schöpfung Aladár méltatta Rákosi Jenőt. Az ünnepi szavalat és beszéd után a „Báróné levelei” ismert előadása következett. A közönség nagyon jókat kacagott a kedves bohóság ötletes fordulatain és mondanunk sem kell, hogy az ünneplés itt sem maradt el. Az illusztris szerzőt számtalanszor hívták a lámpák elé és felvonásközökben alig győzte az autogramm-osztogatást.

Hétfő

A budaiak hétfőn este ünnepelték Rákosi Jenőt. Itt Beöthy László, az „Unio” részvénytársaság vezérigazgatója nyújtott nagyszerű képet Rákosi Jenő irói jellemrajzáról. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Rákosi Jenő „Magdolna” című paraszt-

drámáját adták kitűnő előadásban. A Budai Színház ünnepi előadását főleg Czákó, Vágóné, Bársony, Molnár Endrey azok, akiknek nevét érdemes feljegyezni. A szerző egy földszintes páholyból köszönte meg a közönség tapsait.

Kedd

A Vigszinház pirosbetűs napján Szász Károly költői lendülettel szavalt lemes előadást tartott a Rákosi népszínművekről. A beszéd után Zátory Kálmán szaválta el Szász Gyula költeményét.

Az ünnepi elöljáró beszédek szavalat után a Vigszinház művészgárdája bemutatta Rákosi Jenő egyik legjobb népszínművét, az „Éjjel az erdőn” címűt. A legnagyobb zavarban vagyunk, ha választani kell, ki dicsérni kell a Vigszinház gárdájától, egyől-egyig kitűnőek voltak.

Győző Lajos

Éjjel az erdőn — Vigszinház

Rákosi jubileum

Diskay felv.

Hegedüs Gyula, Szerémy Zoltán, Vendrey, Lukács Pál, Kertész Dezső, Balassa Jenő, Győző, Fenyő Aladár, Molnár Aranka és Lendvay Lola, mindnyájan egymást és önmagukat multák fölül. A közönség melegen ünnepelte itt is Rákosi Jenőt.

Szerda

E napon a Magyar Színházon volt az ünnepség sora. A közönség itt is zsufolásig megtöltötte a színház nézőterét. A Magyar Színházban dr. Várady Antal mondott Rákosi Jenőről magas-szárnyalású ünnepi beszédet. Ezután következett Rákosi Jenő kedves, fehér darabja, az „Ida”. A finom színmű sokszor kacagtatta meg a nézőket és a felvonásközökben szünni nem akaró tapssal tüntették ki a szereplőket, Rákosi Szidit, Báthory Gizát, Kókény Ilonát, Sárvay Rózsit, Törzs

Jenőt, Úray Tivadart és persze magát az ünnepeltet, Rákosi Jenőt.

Csütörtök

Délután a Sziniakadémia folytatta az ünnepséget. A jövő színészgeneráció az „Aesopus”-ból és a „Szerelem iskolája”-ból mutatott be részleteket. Az előadás előtt dr. Sebestyén Károly tartott mélyenjáró előadást Rákosi Jenőről. Az előadáson megjelent Rákosi Jenő is, aki nagy figyelemmel hallgatta dr. Sebestyén Károly előadását és nagyon meg volt elégedve a növendékek előadásával is.

A fiatalok közül kitűnt Kaczur Mária, Dávid Mihály, Szini Margit, Kemény László, Márk Sári, Hegedüs Tibor, Iványi Márta, Anday Ernő és Vághy Anna.

Csütörtök este Budapest legfiata-

1. Kertész Oszkár 2. Veszeli Kálmán 3. Zolyomi Jenő 4. Radó Ottó 5. Harakocz
Helén 6. Földessy Rózsi, 7. Zách Erzsébet 8. Hajdu Ica 9. Jurisztovszky Erzsé 10.
Hutter Iván 11. Benkő Miklós 12. Erdődy Lili 13. Tasnády Kurz Árpád 14. Balázs
István 15. Ifj. Lévy Gyula

labd drámai színháza, az „Uj Színház” adózott Rákosi Jenő írói zsenijének. Itt a „Szerelem iskolája”-t mutatták be. A „Szerelem iskolája” a Nemzeti Színháznak volt egykor nagysikerű műsordarabja és a Magyar Színház néhány év előtti vendégszereplésén Csorlossal és Gombaszöggivel a császárvárost hódította meg. Az „Uj Színház” nagyszerű előadásban hozta Rákosi e kedves mesejátékát, amelyben különösen Péchy Blanka, Toronyi L. Imre, Somlár Zsigmond és Szentiványi Kálmán jutottak hálás szerepekhez.

Az előadás előtt Gárdos Kornél szavalta el Szávay Gyula költeményét, melyet Kárpáthy Aurél előadás követelt. Rákosi Jenő az „Uj Színház” előadásán is megjelent, ahol természetesen szintén melegen ünnepelték a nagy író.

Ezzel befejeződött a nagyszerű impozáns ünnepély. Rákosi Jenő és mi mindnyájan, akik résztvehettünk benne, azzal a biztos érzéssel pihentünk meg, hogy nincs még veszély az a nép, amely ilyen lelkesen tudja ünnepelni az ő nagyjait.

Erzsi a Bonbonierben

Sok különő darab, tréfa és magánszám között különösen kiemelkedik egy vigjáték a *Bonbonier-Kabaré* mostani műsorából. Ez a darab Török Rezső

munkája és a címe: *Erzsi*. A témája kedves és ötletes. Egy diákról szól, aki nem tudja a leckéjét, mire az édesapja rázárja az ajtót azzal a szigorú paranccsal, hogy addig nem jöhet ki a szobából, amíg meg nem tanulja. A kulcsot pedig a szobaleánynak adja. Mi történik? A lelkét nem tanulja meg a fiatalember, ellenben a szobaleánnyal megértik egymást. Ez a meglehetősen kényes téma bámulatos könnyedséggel, rendkívül szellemesen és ötletesen íródott meg. A főszerepben Kőváry Gyula valósággal szenzációs alakítást produkál. Igen kedves jelenség Mihályi Lici a szobaleány szerepében. A darabnak óriási sikere van. A függöny legördülte után olyan tapsviharral köszönik meg a nézők a pompás egyfelvonásost és a nagyszerű játékot, amire alig van példa a kabarék világában.

E darabon kívül nagy sikerrel ke-

rülnek színre Szöllőssy Zsigmond drámája és Villányi Andor kis darabja, valamint a műsor többi különő száma.

Marossy Kitty énekes és táncművésznő, a Casino de Paris tagja, aki ének és táncszámaival nagy sikereket arat

Európai koncert a Royal Orfeumban

Becker Béby és Dezsőffy harca — Csapatmozdulatok az Erzsébet-köruti fronton — Az átkaroló mozdulatok nem sikerültek — A Mazuri tónál minden csendes

— Hivatalos jelentés —

Erzsébet-köruti hadszíntér

A Royal Orfeum szenzációs operettje, a Lucia körüli harcok, amelyek a napilapok hasábjai számtalan ízben emlékeztek meg, a befejezéshez közeledik. A majdnem egy héttel tartó harc, amely az Orfeum két főszereplője és társult nagyhatalma, Becker Béby és Dezsőffy László között kitört, elérkezett utolsó periódusához. Miután a vészes csaták sorozata elült, a Színházi Világ harctéri tudósítójának felvértézve sikerült bekapcsolnia az ellenséges csapatok mögötti híradóközpontokhoz, ahonnan rádiótelegramm útján a következő jelentést küldte a Színházi Világ olvasóihoz:

I. jelentés

Erzsébet-köruti front, igazgatói iroda

Ma délben a harc elült, sűrű füstgömbök között sikerült dr. Kovács igazgatóval, a nagyvezérkar főnökével beszélnem, aki a következőket mondta:

— Becker Béby két teljes hónapját szolgált nálunk a *Luciában*. A vendégszereléssel nemcsak a közönség, amely estéről-estére viharos tapsokkal adózott neki, hanem az igazgatóság is a legteljesebb mértékben meg volt elégedve. Semmi, ugynevezett nagy botrány nem történt és Becker Béby rendesen befejezte nagysikerű vendégszerelését.

II. jelentés

Erzsébet-köruti front. Művészi vezetőség

Délután gépfegyvertűzben beszéltem Zerkovitz Bélával, aki így nyilatkozott a harc állásáról:

— Kisebbség nagyobb incidensek és idegességéskedések mindenütt, minden színházban előfordulnak. Ha egy primadonna valamiért idegeskedik, nem csinálnak belőle olyan nagy esetet, de most Becker Bébyről van szó, hát mindenki arról beszél. Egy kis összeszólalkozás a színpad falak mögött — nagy botrány az újságokban. Ennyi az egész. Különben — tudja mit — nem is nyilatkozom.

III. jelentés

Erzsébet-körut

A csatazaj elült. A járőrök az orfeum körül négy operettet fogtak el, akik Zerkovitzra lestek. Az operetteket a statáriális bíróság halálra ítélte, az ítélet végrehajtása előtt azonban megszöktek. A legfőbb hadbíróság rendeletet adott ki, hogy amennyiben a tettesek egy új operett keretében előkerülnek, azonnal átadandók a legközelebbi őrzőkapunak.

BALÁZSNÉ

közismert műfűző-specialista üzletét
személyes vezetésbe vette

IV., Váci-utca 8. sz. félemelet

Wien, I., Graben 12. II. Marienbad, Josefplatz.

IV. legfőbb jelentés

Állomáshely, Délibáb-utca 35

A nagyvezérkar tanácskozásán sikerült a hadviselő államok egyikének uralkodójával, Becker Bébyvel beszélnem, aki a következő proklamációt adta ki:

— Egy szó sem igaz az esetből. Az egész botrányt néhány partnerem találta ki, terjesztette és dagasztotta szinpadai botránná meglehetősen rosszindulattal. Mindössze annyi történt, hogy amikor Dezsőffy megbetegedett, egyáltalán nem adtak próbát Ihással és enélkül kellett este játszanom. Aki látta a darabot, az tudja, hogy milyen veszélyes ez

az apacstánc és a lehető legapróbb re-
letekig össze kell tanulni a partnert.
Nem csoda tehát, hogy kissé ideg-
voltam az előadáson Ihász bizonytalansága miatt. Ennyi volt az egész. Sem más. Ha nem hiszi, kérdezze meg Kovács direktort, vagy Zerkovitz Bélát...

V. végső jelentés

Állomáshely

Ma este repülőgéppel előlegért h-
zautazom. Nagy a hideg. A reggeli
folyamán a wilsoni elvek alapjá-
ra a Színészszövetség békítési kísérletet
tett. A helyzet egyébként változatlan

Háromszor örül a mester

Tudvalevő dolog, hogy a kitűnő Rózsahegyi mester ebben a szezonban egyik művészi vezetője lett az Apolló-Kabarénak. Hogy milyen eredménnyel, arra vonatkozóan elég, ha megemlítjük, hogy fennállása óta nem volt a kabarénak olyan sikere, mint a mostani. Két hónapja adják már ezt a műsort és mindig táblás házak vannak, még csak nem is gondolnak az új műsor bemutatására. El lehet képzelni, hogy milyen öröm ez Rózsahegyinek, a művészi vezetőnek. De Rózsahegyi, a művész, is nagyon örül ennek a műsornak és pedig azért, mert briliáns szerepe van Harsányi Zsoltnek a „Színész nem ember” című vígjátékában. Szívhez szóló magyar dalokat énekel ebben a darabban, a publikum nem tud betelni vele. Sőt Rózsahegyi, a színészoktató is nagyon örül ennek a műsornak, mondhatni, hogy talán ebben a minőségében örül legjobban a népszerű mester. Rózsahegyi ugyanis csak egy darabban, a már fentebb említettben játszik ebben a műsorban és csak tíz órákor kerül rá a sor. És mit gondolnak, mit csinál addig Rózsahegyi? Az öltözőben ül, vagy

talán az Otthon-Klubban? Dehogyan is. Az újpesti Blaha Lujza-Színházban, vagy az Új Színházban. Úgy áll a dolog, hogy az Új Színház művészgárdája öt színészt szerződtetett, akik Rózsahegyi-iskolát végeztek, az újpesti Blaha Lujza-Színházban pedig hat színész vallja büszkén, hogy ő a mester iskoláját végzett. Rózsahegyi tehát ezekhez tartozik, egyik este itt van, másik este ott van, amint ő szokta mondani: „Büszkölök a nézőtér egyik zúgába és gyönyörködöm a gyerekeimben”. Ez tehát Rózsahegyi mester harmadik öröme, ami már csak azért — természetesen — tartós lesz, mert hiszen az Apolló-Kabaré műsora beláthatatlan időnkig nem változik és így tehát Rózsahegyinek még igen sok alkalom lesz kimenni a — gyerekeihez.

Bernhardt Ernőné

angol és francia
női divat szalon

Újpest, Templom-utca 10.

Bérczy Ernő — a kém

Egy színész kálváriája. — „Adjon Isten, Bérczy ur”. — Három napig egy árokban. — Hamis utlevél. — Minden poklokön keresztül!

Lehetne filmdráma is, pedig igaz történet. Anál érdekesebb.

Bérczy Ernővel, a Belvárosi Színház fiatal, kedves művészevel történt ez a kellemetlen história. Bérczy a múlt szezónban lépett fel utoljára a Belvárosi Színházban, Lakatos László „Menyasszony” című darabjának egyik főszerepében.

Amikor a Belvárosi Színház tagjai megkezdtek a nyári vakációt, Bérczy Ernő is elment, mindenki azt hitte, hogy valami kényelmes fürdőhelyen tölti a nyarat és mindenki megnyugodott.

De egyszer csak elmult a szabadság.

A Belvárosi Színház művészei és művésznői frissült erővel jelentek a színházban, de egyszerre csak észrevették, hogy a kedves Bérczy Ernő még nincs itt.

— No, majd csak megjön holnap — vigasztalódtak.

De bizony Bérczy se holnap, se holnapután sem érkezett meg, — sőt hetek multak, a Belvárosi Színház már a harmadik premiére készült az új szezónban és Ernőke még mindig nem jött meg.

Már holt hírért költöttek, amikor hírnök jött és pihegve szólt... A hírnököt E m ö d Tamásnak hívják és körülbelül

így hangzott, amit pihegve szólt:

— Bérczyvel Nagyváradon találkoztam, szegényt nem akarják hazaengedni a rumunok. Ráfogták, hogy kém.

Most aztán néhány nappal ezelőtt ép a lányom-at próbálták a színházban, amikor szerényen, csendben beállított a nézőtérre Bérczy Ernő.

Bánóczi doktor, aki a darabot rendezi, halkan odaszólt neki:

— Kérem, itt próba van, idegenek ide nem jöhetnek be.

— Hát idegen vagyok én? — kérdezte mosolyogva Bérczy — Tag lennék, vagy mi a csuda

Szerelmesek kiskönyve

Írja: Paulini Béla

I. A FOGPISZKÁLÓ-NYELV

Kedves olvasóim bizonyára ismerik a virágnyelvet, a legyezőnyelvet, a nyakkendőnyelvet és a bélyegnyelvet. (Ekkora nyelvismeret már-már elégségesnek is látszik, szóval a francia, angol, spanyol, olasz stb. nyelvek a magyar kislány, ifjú szerelmi életének lebonyolításánál bátran mellőzhetők.)

A virágnyelvet, jómagam, különösen sokat használtam. Egyszer, amikor már nagyon értem e nyelvet, novellát is írtam — virágnyelven. (Ennek a novellának meg is volt a hatása. Amikor röviddel a novella pesti megjelenése után megjelentem egy vidéki szüreten, az összes hölgyek fűszállal a keblükön járultak elem, ami ugyanannyit jelentett, mintha kórusban ordították volna

a fülembé: unlak!) A nyakkendőnyelvet, legyezőnyelvet, bélyegnyelvet szintén nagyon kedveltem — ifjabb koromban. Egyenese büszke vagyok azonban saját kreációmra, fogpiszkálónyelvre.

A fogpiszkálónyelv a legpraktikusabb legolcsóbb szerelmi nyelv. A mai szökös viszonyok mellett pedig alkalmazása különösen ajánlatos. Nem kell hozzá drága nyakkendő, parádés legyező, télen — amikor nem áll rendelkezésünkre virág kitűnően alkalmazható. Igen, a fogpiszkáló — finomabban fogvájó — olcsó és sohasem szarad el!

Tehát nézzük a fogvájónyelvet!

A fogpiszkálókat a szerelmesek a szájuk veszik — ez ugyanis egy kedves és általános szokása jobb köreinknek — az ide-oda forgatják, olykor kiveszik, olykor vissza stb. Majd a fülüket piszkálják a p

Erre Bánóczi jobban megnézte a tolokodót és akkor felismerte Bérczy Ernőt. No lett erre nagy öröm. Megállt a próba rögtön.

Megkerült az elveszett gyerek.

Lett erre nagy mesélés. Száz kérdést tettek fel egyszerre szegény Bérczynek. Ő türelmesen felelt mindenkinek.

Miután már a hónapok óta összegyűlt postáját is ívtette, munkatársunkkal élre vonult és elmesélte a Színházi Világ olvasóinak kálváriája történetét:

— Én erdélyi vagyok és a nyáron elhatároztam, hogy ha török, ha zakad, hazautazom. Vonaton elvándoroltam valahogyan az ideiglenes magyar határig és ott, gondoltam, átsétálok szé-

pen, de bizony csalódtam. A határon elem állt két csendőr. Szép hecc volt, mondhatom. Pedig nekem családi ügyekből kifolyólag föltétlenül haza kellett mennem. A csendőrök, mondom, elem álltak és felszólítottak, hogy mutassam meg az utleveletem. Gondoltam, jó vicc. Ha nekem utlevelem lenne, akkor vonaton mennék át a határon, nem gyalog. „Bérczy Ernő színész vagyok” — mondom a földiknek és a zsebemben kotorásztam holmi igazolvány után. De erre megszólalt mellettem az egyik csendőr: „Adjon Isten, Bérczy ur!” Ismert a kassai színházból. Ilyen protekcióval aztán átvergődtem a határon. Csakhogy a határtól még messze van az én falum. (Érthető

okokból a nevét nem árulom el.) Vándoroltam faluról falura. Ha román katonákat láttam, akkor behúzódtam a vetésbe. De aztán beláttam, hogy ez így nem megy. Vonaton kellene utazni, csak hogy ahhoz igazolvány kell, de bizony éppen ez volt az, ami hiányzott. Az egyik faluban megismerkedtem egy kedves magyar gazdász családdal, akik segítettek rajtam mindenképen. Mondták, hogy szereznek egy hamis igazolványt, amellyel utazhatom tovább. De addig is, amíg ezt megszerzik, néhány nap telik el és ezt nem tűlhetem a faluban, mert a románok észrevehetnek, ami mind a pártfogóimra, mind rám beláthatatlan következményekkel lett volna. Hogy

álóval, stb. A beszélgetés gyorsan pereg és vandom, az ember gyereke feltűnés nélkül dhatja le a léghevesebb vallomásokat, — gjobb körünk előszeretettel piszkálják a ilüket fogvájóval — úgy van, a dolog nem inik fel.

De térjünk a jelekre!

Fogpiszkáló egyenesen előre a bal száj-ögletben: Vigyázz, figyelnek!

Bal szájszögletben felfelé: Büszke vagy szerelmedre!

Bal szájszögletben lefelé: Szerelmed idegen hagy.

Száj közepén, felfelé: Szeretnék ve- d négy szemközt beszélni.

Száj közepén, egyenesen előre: Lelkem- en a légteljesebb megértés ho- pl.

Száj közepén, lefelé: A képet, amely vendő boldogságunknak tá-

masza lehetne, zavartnak látom.

Száj baloldalán, felfelé: Beszélni sze- retnék a mamával.

Száj baloldalán, egyenesen előre: Tedd azt!

Száj baloldalán, lefelé: Ne tedd azt! Fogpiszkáló a balfülben, egyenesen előre: Remélhetek?

Balfülben felfelé: Igen!

Balfülben lefelé: Nem!

Jobbfülben egyenesen előre: Délután négykor várlak a sétatéren a ki- lencedik fánál.

Jobbfülben felfelé: Ott leszek!

Jobbfülben lefelé: Csak félhétkor jöhetnek.

Ha az ember fogja a fogpiszkálót és bele- szúrja a saját fejébe: Beleőrültem irántad érzett szerelmembe!

A többit majd legközelebb leszek szíves...

ezt kikerüljem, a falu mellett elhúzódó árokba kvártélyoztam magamat. A házigazdám felesége oda hordta ki az ételt az árokba. Ilyen józanon sem feküdtem még árokban, mondhatom. Három napig tartott ez a kényelmes szállás. Ekkora megszerezték az utlevelet nekem. Kádas Péter névre volt kiállítva és a foglalkozásom színészből gazdálkodó lett. Házigazdáim ruhát adtak és én kimaszkiroztam magam gazdálkodónak. És olyan formán néztem ki, mint Jovér Jani a „Patika”-ban.

Cigarettára gyujtottunk és Bérczy tovább folytatta az elbeszélést: — Volt igazolványom,

most már vonatra ülhettem. Nemsokára otthon voltam. Akkor kezdődött az én kálváriám. Bérczy az én színészi nevem és otthon is mindenki ezen a néven ismer. Persze, amint megérkeztem az ismerőseim telekürtölték az egész falut, hogy megjött Pestről Bérczy Ernő. Viszont az állomáson, mikor megérkeztem, az érkezők nevét be kellett diktálni, a családi nevemet diktáltam be. Az utlevelem azt meg eldobtam már előbb. Ebből aztán olyan kavarodás lett, hogy a román katonai parancsnokságra citáltak, ahonnan egy szuronyos katonával súlyosbitva érkeztem haza. Attól kezd-

ve aztán a katona ott állt a házunk előtt állandóan. Azt mondták, hogy kém vagyok. Futkostam fűhöz-fához, hogy engedjenek vissza Pestre. Már akkor szeptember volt és képzelheti, hogy éreztem magam, mikor a színházra gondoltam. De nem használt semmit. Kimondták, hogy kém vagyok és szuronyos katona kísért mindenhova. Később könnyitettek fogságomon, de Pestre nem engedték. Most végre repatriáltak. Megkaptam az utazási igazolványt, de életfogytiglan száműztek Erdélyből.

Megnyugtattuk, hogy ez sem tart örökké.

A lányom

Földes Imre színműve a Belvárosi Színházban

Belvárosi Színházban már a legelőrehaladottabb stádiumban állnak Földes Imre legujabb darabjának próbái.

Földes Imre, a színpadtechnika, a jelenetek nagymestere, „A lányom”-ban határozottan egész újnak mutatkozik, ha szabad ezt a kifejezést használnunk, „értékesebb, mint eddig.

„A lányom” egy polgári családba vezet bennünket, ahol ott találjuk a család házibaráját, a kedves piktort, (Harsányi Rezső) akibe a család fiatal tagja (Ilosvay Rózsi) már régen valami megmagyarázhatatlan vonzalommal viseltetik. A leány apja (Szegheő Endre) újra nősül és mostohaanyát (K. Harmos Ilóna) hoz a

házhoz, aki a kis lánynak sehogyan sem tetszik. Valami megérthetetlen érzéstől hajtva, a család barátjánál, a piktornál keres menedéket, akit evvel a lépésével egy egészen furcsa és eredményében különös helyzet elé állít.

Az öregedő piktort minden igyekezetét összeszedi, hogy a fiatal bakfist e lépésének helytelenségéről meggyőzze; de minden beszéd, minden fáradság kárbavesz, a leány maradni akar. Ekkor a piktort fiatal unokaöccsével (Matány Antal) akarja a leányt összeboronálni, de az sem sikerül, a leány szinte elüldözi maga mellől a szimpla vidéki fiút. Végre egy gyönyörű jelenet során kirobban a kisleányból a nagyszerű, forró emberi érzések és az öregedő piktort

most már gyöngéden öleli magához a keblére borult gyermeket.

Munkatársunk az egyik próbán beszélt Ilosvay Rózival, a Földesdarabok főszereplőjével, aki a következőket mondta „A lányom”-ról:

— Mondanom sem kell, hogy na-

gyon örülök ennek a nagyszerű szerepnek és a legnagyobb ambícióval készülök rá. Ez nehezebb és még szebb szerep, mint a „Terike” volt, de remélem, hogy még nagyobb sikere is lesz, mint amazé volt, pedig az se volt kismiska.

Megnyílt a Várszínház

Sebestyénék első szereplése a Várban

Színházat avattak Budán. — A megújodott Várszínház szerdán kitérta kapuit, hogy befogadja az ünneplő közönséget, amely tanubizonyosságot jött tenni változatlan hűségéről.

Az előadás öt órakor kezdődik, négykor még sötét az előcsarnok és a nézőtér, de hátul, a színpadon és az öltözőkben már pezsgő élelenség uralkodik. A diszitők, Bársony rendező irányítása mellett, serényen dolgoznak a Cigánybáró első felvonásbeli diszletének összeállításán. Negyedötörk érkezik meg Ocskay Kornél, a Városi Színház kiváló tenoristája feleségével, a bájos Hilbert Jankával, aki a Cigánybáró Szaffiját éneklő vendégkép. Majd sűrű egymásután érkeznek a többi szereplők, a gyönyörű hangú Albert Erzsi, a kitűnő Hamvas Józsa, a drága Vágóné és Barinkay személyesítője, Halmos János. Majd megjelenik, sötét ünneplő ruhában Sebestyén Géza, akit meleg szeretettel üdvözlnek a tagjai... Egy aranyos kedélyű, örökifjú öregur jut eszünkbe: Krecsányi Ignác, a budaiak első nagy direktora. Őt szerették ennyire a színészei...

Félőt. Felgyulnak a lámpák. A kedves arcvonású, mosolygó szemű jegyszédőasszonyok (Sebestyén régi-régi hívei) elfoglalják a helyüket. A ruhatárosnő is nekikészül, a pultra

rakja a gombostűskaftulyákat és a ruhatári számokat. Öt perccel háromnegyed előtt a rendkívül előzékeny Sebestyén Dódi lép ki az irodájában, Vágóval, a legnépszerűbb titkárral... Három perccel háromnegyed előtt megjelenik az első láto-
tató...

Mire a Mátyás-templom ódon órája elkongatja az öt órát, már ünneplő külsőben pompázik a Várszínház szorongásig megtelt nézőtere. Majd elsötétülnek a lámpák és elcsendesül a moraj, hogy aztán pillanatulva kendőlobogtatás és tapsvihar alakjában életrekeljen: Sebestyén igazgató jelent meg a kárpit előtt és Papp Váry Elemérné Hitvallás című költeményét szavalta el szünni nem akaró tetszészaj között.

A lelkesedés elmúltával megkezdődött a Cigánybáró előadása. A szereplők: Albert Erzsi (Cipra) O. Hilbert Janka (Szaffi). Hamvas Józsa (Arzéna), Vágóné (Mirabella), Halmos (Barinkay), Huszár (Gábor diák), Dózsa (Zsupán), Pallós (Carnero) és Tamás (Cigány) a legművészeikkel produkálták, nemkülönben jó volt Bársony rendezése és kitűnően megállta a helyét a Simándy által vezényelt zenekar is.

Csipős őszi szél fujdogált Budán. De szívünket melegséggel töltötte meg Sebestyén társulatának első várbeli sikere.

Martos Cipő
különlegességek
IV. Váci-utca 116

Az Uj Színház próbái

Strindberg és Molière az „Uj Színház”-ban

Budapest legfrissebb irodalmi színházában, az „Uj Színház”-ban erős munka folyik. A fiatal színház már tul van a második premieren. Be-

mutatták a „Téli balladá”-t és a Rákosi jubileum kapcsán a „Szerelem iskolájá”-t. Mindkét darabbal nagy sikert aratott a színház, persze most még fokozódottabb ambícióval készül a harmadik premierre.

A Budapesti Színház, amelyben az Uj Színház állandó vendégjátékát tartja, már a kora délelőtti órákban hangos a főpróbára sielő színészek és színésznők vig nevetésétől.

Lapunk munkatársa odaplántálta magát a napokban egy szép hideg délelőtti az „Uj Színház” színházbejáró elé és várta a próbára érkezőket.

Elsőnek Imre Sándor, az Uj Színház kitűnő rendezője érkezett meg. Kérdést intéztünk hozzá, hogy milyen lesz a színház két újdonsága, a Sganarelle és a Kisértelek szonátá-ja.

— Molière egyfelvonásosa és Strindberg kamarajátéka egy estén kerül színre. Nyilatkozatot csak a „Sganarelle”-ről mondhatok, mert a „Kisértelek szonátájá”-t nem én, hanem kollégám Dániel Béla rendezi. A „Sganarelle” Molière egyik legkedvesebb egyfelvonásosj vígjátéka. Minden igyekezetemmel azon vagyok, hogy rendezés dolgában valami újat, valami érdekeset nyújtsak. A Sganarelle dupla színpadon fog lejátszodni, de különben nem akarok előre beszélni, majd a bemutatón meglátjuk, hogy helyesen gondoltam-e a Molière-darab színpadát. A főszerepben Szentiványi Kálmán fog kiváló alakítást nyújtani.

Alig bucsuzunk el Imre Sándortól, Szentiványi Kálmánnal, az Uj Szin-

ház nagy tréfacsinálójával találkozunk. Szentiványi a legvidámabb, legkedélyesebb tagja az Uj Színháznak.

Megkérdezzük, hogy milyen darabokban fog legközelebb fellépni.

Parádés szerepet kaptam Molière Sganarelle-jében és azt hiszem mondanom sem kell, hogy a legnagyobb ambícióval készülök erre a nagyszerű szerepre. Ugyanezen az estén kerül színre a nagy Strindberg „Gespenzter Sonaté”-ja, amelyben Johanssont játszom. Ez szintén nagyszerű szerep. Éjjel-nappal készülök erre a két szerepre, most minden energiámat felőrli ez a színészi munka, de ha látom, hogy a közönség megérti, átérzi ezt a nagy lelkesedést, amellyel mi itt dolgozzunk, akkor már félig úgy érzem, hogy nem volt hiába való a nagy fáradság.

Somlár Zsigmond, az Uj Színház művészeti igazgatója a következőket mondotta munkatársunknak:

— Mi csak megyünk a magunk után, azon az uton, amelyen az október tizenhatodikai megnyitón elindultunk. Célunk komoly irodalmat adni, komoly előadásban, ujszerű rendezésben. Programmunkba vetjük az eddig ismeretlen magyar drámaírók felfedezését és színrehozatalát. Örülök, hogy észrevették a mi komoly nekiindulásunkat. Amint a lapok kritikáiból látom, mindenütt a legnagyobb jóakarattal találkoztunk és erre a sok előlegezett bizalomra csak fokozódott munkával akarunk válaszolni. A Molière és Strindberg darab után Wedekind és Schnitzler

IRÓGÉPET

szállít, vesz, becserél,
szakszerűen javít

ECKSTEIN GYÜLA, IV. Párisi-u. 1. l. em. Tel. 126-08.

jön. Rengeteg tervünk van, de erről egyelőre nem nyilatkozhatom. Nem tudom, hogy tudnak-e róla, az Új Színház színiiskolája november hónapban nyitja meg kapuit a jövő színésznemzedék tehetséges növendékeinek. Csak olyan fiatalemberket és leányokat veszünk fel, akik tényleg tehetségesek. A tehetségteleneket még akkor sem vagyunk hajlandók tanítani, ha tizszeres tandíjat fizetnek. Nem akarunk még több állástalan, tehetségtelen embert nevelni. Nagyon meg akarjuk válogatni, akit az Új Színház színitanodájába beeresztünk.

Ezután bemegyünk a színpadra. Ott már nagyban folyik a munka. A gyéren világított színpadról egy hid vezet le a zenekaron keresztül a nézőtérre. Lebukdácsolunk mi is és helyet foglalunk a földszinten egy árva támlásszékekben.

A színpadon Strindberg darabját próbálják. Épen Gárdos Cornélia és Baló Elemér az egyik jelenetet játsszák. Nagyszerűen megy, olyan készen van már, hogy akár holnap bemutatót lehetne tartani.

Dániel Béla, aki fordította a darabot egyuttal rendezője is Strindberg remekművének. A földszinten ül egy zsöllyében és onnan instruálja a színészeket. A Strindberg-darab szereplői nagy figyelemmel hallgatják, ha valami kis hiba miatt megállítja a próbát. Mindenki szívesen, a legnagyobb lelkesedéssel dolgozik, tizszer is megismételnék egy jelenetet. Kiterjeszkednek a legapróbb részletekre és fáradhatatlanul dolgoznak, hogy a harmadik premiér is tökéletes előadást hozzon.

Pompea női divat- és fodrászterem
Haris-köz 3, félemelet 2. Elegáns kosztümök és estélyi ruhák készülnek. Legmodernebb *fodrászat és kozmetika*. Színházi tagoknak és növendékeknek 50% engedmény. Tulajdonos *Szotyori Nagy Irén*.

A próba néhány perccig szünet és ezalatt beszélgetést kezdünk Dániel Bélával.

— A „Kisértelek szonátá”-ja mondja munkatársunknak — kamurajáték és úgy a színészt, mint rendezőt nehéz feladatok elé állítja. De, amint az eddigi próbákból látom, egészen jól halad az Új Színház gárdája azon az uton, amely e problémák megoldásához vezet. A „Kisértelek szonátája” nagyon sötét darab, úgy hogy az ember a próbák alatt néha megborzong, ha a színészek ajkán életrekelnek Strindberg pörölycsapásként alázuhanó igazságai. A témája maga olyan hallatlanul mély, hogy ehhez csak az az ember, aki az író nyulhatott, akit Strindbergnek hívtak. Nem akarok semmi különbséget, semmi keresett trükköt alkalmazni, mert véleményem szerint nem a rendezés itt a fontos, hanem az, amit a nagy svéd költő leírt és nekünk csak annyi a feladatunk, hogy ezt úgy adjuk vissza, ahogy ő elgondolta. Remélem, hogy ez sikerülni fog.

A próba újra megkezdődött és Dániel Béla sietett fel a színpadra. Munkatársunk is otthagyta a nézőteret, hogy az Új Színház titkári hivatalában elkérje a legközelebbi bemutatató előzetes színlapját. A titkári hivatalban Faragó Sándort, az Új Színház agilis művészeti titkárját találtuk, aki készséggel állott munkatársunk rendelkezésére. Ide adta nekünk a legközelebbi premier színlapját, amely az eddigi jelek szerint ilyenformán fog nyilvánosságra kerülni:

Kérje minde-
nyit az
üzletes gyártmányait. Tel. József 123-67.

SZLOVÁK speciális pedikűr, manikűr intézet
IV, Türr István-u. 8. Kristóf-tér sarok
Ezelőtt 25 évig a Herzi és Liget szanatóriumában.

SGANARELLE.

Vígjáték 1 felvonásban

Írta: Molière

Fordította és rendezi Imre Sándor

Sganarelle	Szentiványi Kálmán
Gorgibus	Kornis József
Celie	Erdős Alice
Groszéne	Barabás Elemér
Lelie	Vaszary János
A társalgónő	Kálnay Ily

Ezt követi

KISÉRTETEK SZONÁTÁJA

Kamarajáték 3 felvonásban

Írta: Strindberg

Fordította és rendezi Dániel Béla

Hummel professzor	Barabás Elemér
A kisasszony	Gárdos Nelly
A diák	Baló Elemér
Az ezredes	Toronyi L. Imre
A mumia	T. Halmi Margit
Johansson	Szentiványi Kálmán
Beurtsson	Boross Imre
Feketeruhás hölgy	Flatt Margit
A halott konzul	Kornis József
A szakácsnő	Erdős Alice
Báró Srauskorg	Imre Gyula
A kapusnő	Sas Éva
A fehérhaju jegyes	Timkó Matild
A tejeslány	Krasznay Laura

Kint a színház udvarán munkások dolgoznak az új díszleteken. Fábry Károly, az Új Színház szcenikusa személyesen vezeti a munkálatokat.

Ha valaki kimegy az Új Színházba és látja ezt a nagy lelkesedést akkor olyan érzése támad, hogy ennek a fiatal gárdának győznie kell.

Betegh Böske, az Intim Kabaré tagja, a *Szervusz kolléga* című vígjátékban nagy sikerrel lép föl esténként. Rokonszenves megjelenésével, decens játékával meghódítja a közönséget. A szóló számaiban pedig a fiatal művész már is igen erős kvalitásokat árul el.

Szántó Pipi a Rózsahegyi iskola növendéke legközelebb mint filmszínész mutatkozik be a közönségnek.

D I V A T

Írja: FODOR ERZSÉBET

A FÜZŐ

Panaszos levelet kaptunk a múlt héten. A Színházi Világ egy „Elszontyolodott olvasónő”-je írta és a bánat és humor kedves keretében veszezszik abban velünk.

„A kövér nőnek nincs létjogosultsága a mai divatban . . .” idézi a levélíró — dehát kérem, van szíve Magának, hogy így halálra ítél bennünket? Én igenis, molett vagyok és velem együtt sok ezer szegény magyar sorstestvérem az és ha igaza van a Maga párisi informátorának, hogy: „a parisienne ma már nem hord fűzőt” — akkor tőlünk ugye egyszersmindenkorra megtagadta a Divat fenséges ajándékjait . . .”

Ilyenformán pöröl velünk négy oldalon keresztül a szegény kis kövér magyar leány és én most szívesen ragadom meg az alkalmat, hogy az ő és „sok ezer sorstestvére” megnyugtatótatására — kikorrigáljam a tévedésem.

Mert igenis, hordanak ma fűzőt. Nemcsak nálunk, ezt internacionális informátoromtól, a kedves Balázsnétől tudom, akinek nemcsak Pesten, a Váci-utca 8. sz. alatt, de a bécsi Grabenben, Marienbadban és Karlsbadban is van szalonja és alig huszonöt esztendő működéséből nyolc évet Bruxellesben töltött.

— A magyar nő különben is hajlik egy kissé a molett felé. Csak nem képzei maga kis naiv — kérdezte tőlem — hogy az a sok karcsu, nyúlánk, vagy pláne sudár nőalak a délkörzön, mind a természet műhelyéből került ilyennek ki?

— Egyben azonban igaza van. A régi fűző, mint ilyen tényleg meghalt csak egy-egy vidéki nagynénjén csodálhatja meg talán a nemrég múlt évtizedek kegyetlen asszonykinzója és az unokáink talán csak az egész

ségügyi muzeumban báméskodhatnak majd el a vaspáncélokon. — Nézze meg a mai mondaine fűzőjét, abszolút puha és lágy, alig egy-egy halcsont örködik, szabályoz rajta és utasítja rendre a tulrakoncátlan és terjengős részeket.

— Én mostanában például majdnem kizárólag lágy és simuló trikóanyaggal dolgozom. Kukucskáljon csak be.

Tényleg, egy kis részen át olyan lát-

ványban van részem, amiért sok életvidám amatőr irigyelne. A dáma áll, a mamezzel karcsu ujjai fürgén szorgoskodnak rajta, finom, lágy ivben simul a gyöngyházszínű selyemanyag és a tükör örömtől kipurult rózsás asszonyarcot vet vissza rám.

— Balázsné, jöjjön, meg akarom ölelni magát — hangzik bentől egy ujjongó szópórán — hisz holnap mehetek a szabónőhöz ruhát rendelni.

Informátorom szerényen mosolyog rám. — Látja? Az ura nem fogja megismerni, ha hazamegy. Pedig bőven adatott neki csipőből, mellből és az összes kapcsolt részekből... És amellet hajolhat, táncolhat, még sportolhat is benne.

— Hogy mi a divat fűzőben? Nem is tudnám megmondani. A fűző a világ legegényibb divaticke és a fűzőkészítő tulajdonképpen alkotóművész, szobrász. Szinte izenként formázom meg és teremtem újjá az asszonyi testet. Erős hölgyek számára van például egy specialitásom: olyan fűző, mely combtól egész a dekoltázsig ér. Fiatal lány, karcsu asszony csak úgynevezett „ceinturé“-t

(övet) kap, mely csak derékig ér. Nagyon sok melltartót is készítenk, mely — a dekoltázsra való tekintettel hátul üres és elől is alig érezhető, átlátszó, finom tüllanyagból készül, mégis jobb alakot csinál, min öreganyáink legkegyetlenebb vaspáncélja. Van egy új kreációm is: nézze, a fűző lent finoman keskenyedő és keskenyítő nadrágban végződik. (Illusztrációnkat). Nappalra persze csak fehér fűzőt csinálunk, de csodaszépek az estélyi fűzők, amelyek nagyvirágú színes chinéből készülnek. Diszül többnyire csipkét, vagy nagyon kevés szallagot alkalmazunk. Különben, ezt elhiheti nekem, a direktρισem, aki friss párisi import megerősít ebben a véleményemben: a pesti nők öröm dolgozni. — Jó anyag, hajlékony, sikkas és ami a fővékonycsontu.

Végezetül még két nagy titkot sugott a fülembe kedves informátorom. Az egyik: hogy jövő szezonra már Nizzában is felüti sátrát és ebből nemcsak a nizzai piacon remél komoly sikereket, de a magyar hölgyközönségnek is sok örömet tud majd szerezni a kintli nouveauté importtal. A másik, hogy tavaszra olyan fehérnemű küldeményeket jeleztek számára Bruxellesből, hogy a hölgyek reszketni fognak a gyönyörűségtől.

Mi KELL, HOGY JÓL ÉREZZE MAGÁT?

MENJEN EL A

KÖZPONTI KÁVÉHÁZ-

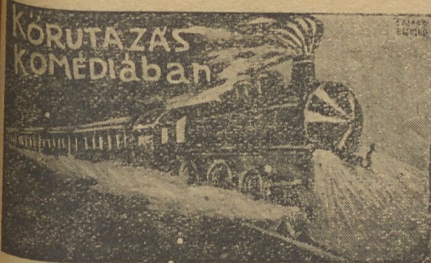
BA

BAROSS-TÉR 23.

KAPOSVÁRI

GÁSPAR LAJOS

CSODASZÓLISTA MŰZSIKÁL OTT.

„CSONKA MAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG
EGÉSZ MAGYARORSZÁG MENYORSZÁG“

Az új színinövendékek

Kerek jókedvtől viszhangzik már a Színészegyesület iskolájának folyosója, az új növénydekékel gondtalanul és vidáman készülnek az új pályára, amelyen annyi babér és diadal vár rájuk. Papp mester, közkedvelt színházi fotográfus fényképező masinájával megörökíti az arcokat, mi pedig elbeszélgetünk a növendékekkel terveikről, álmaikról.

Földessy Rózsa színészcsaládból való, az Újpesti Színházban már játszott is néhány-szor. Egy álma van csak, hogy a Lili bárónőben játszhasson. Péchy Erzsébet az ideálja.

Juristovszki Erzsébet a drámára adta a fejét. Egy kívánsága van csak, hogy a Tajfunban Kerner Ilona lehessen. Természetes, hogy minden álma Kertész Ella.

Hajdu Ica kora még fiatal, de tapasztalatra már valósággal kész színésznő, hiszen Szolnokon egyszer parádés szerepet játszott, Stazit a Csárdás királynőben.

Harakóczy Helén komoly drámai szerepekre vágyik.

Balázs István a Hermelines nőben Paltics szerepét szeretné játszani.

Benkő Miklós technikus volt, de nem Edison az álomképe, hanem Csontos.

Tasnádi Kurz Árpád, Sziklai Jenő babérra vágyik.

Radó Ottó pedig Rajnai Gáborral választotta mintaképét.

Erdődy Lili Varsányi „Csitri“ szerepét akarja játszani.

Zach Erzsébet azt mondja, hogy a színészet a világ legszabadabb pályája, ezért választotta ő is ezt a mesterséget.

Kertész Oszkár előbb mozioperatőr volt, most Nádor Jenő.

Veszély Kálmán pedig Király Ernő szeretne lenni.

Ifjú Lévai Gyula Mefisztó szerepére vágyik.

Zólyomi Jenő komoly drámai színész.

Futrer Iván meg Rátkay Marci akar lenni.

A többiekről majd a jövő számunkban emlékezünk meg.

Gedő Lipót lerajzolta a kormányzót egy amerikai lapnak. Gedő Lipót az ismert, nagylehetségű rajzolóművész a napokban lerajzolta a kormányzót egy amerikai lap számára. Felkerestük a művészt műtermében, ahol a következőket mondotta:

— Az Amerikai Magyar Bányászlap, amelyet Budapest közönsége is ismer s amelyet minálunk is árulnak, felkért engem, hogy a kormányzó öfoméltóságát a lap részére rajzoljam le. Az ujság egyik itteni képviselője eljárt a kormányzóhoz, aki meg is adta az engedélyt. Hétfőn délelőttre rendelt magához öfoméltósága. A dolgozószobájában fogadott, dolgozóasztalánál ülve rajzoltam le. Mintegy husz percig tartott a munka.

Puccini olaszországi turnéra hívta Kosáryt. Bécsi távirat szerint Puccini bécsi tartzkodása idején Kosáry Emmát fényes feltételek mellett olaszországi hangversenykörútra szerződtette.

Veronika szerelme című Deésy film már elkészült s rövidesen bemutatóra kerül. A darab főszerepét Hollay Kamilla játsza.

Leontine Kühnberg. Valamikor Budapesten is játszott a Projectograph kötelékében. Aztán Berlinbe került, ahol csakhamar a legelső filmszínésznők közé került. A pesti közönségnek élénk emlékezetében van még a „Róka“ című német filmat attrakció, amelynek fő női szerepét Leontine Kühnberg játszotta s melynek érdekessége volt, hogy ez volt az első film, melyet en suite két hétig játszottak nálunk. Ma Leontine Kühnberg egy nagyszabású berlini filmgyárnak, a „Neos“-nak starja. Ez a filmgyár már a nyár folyamán három nagyszabású attrakciót készített. Természetesen mind a háromnak a főszerepét Leontine Kühnberg játsza. Az első film címe: *Judith Trachtenberg*, a második: *Der Zeugnende Tod*, a harmadik: *Das Haus zum Mond*. Ez utóbbi darabbal Leontine Kühnberg hármass szerepet játszik tökéletes művészettel. Mind a három film rövidesen hozzánk is elkerül.

Vidéki olvasóink, ha feljönnek Pestre el ne mulasszák megtekinteni a Rákóczi 60. sz. Zenepalotában Sternberg királyi udvari hangszergyár gyönyörű kiállítását, melyet minden érdeklődőnek készségesen bemutatnak.

FILM

Rovatvezető:

BARNA JENŐ

Balesetek filmfelvétel közben

mióta az „amerikai stílus” nálunk is divatba jött a filmrendezésben, egymásután több baleset fordult elő filmfelvételzés közben. Ezen nem lehet csodálkozni, mert még külföldön is, ahol kétségtelenül fejlettebb a filmtechnika, mint nálunk, egy-egy trükk vagy bravuros jelenet felvételénél már számtalan baleset, sőt néha katasztrófa történt. Nem is kell messzire mennünk a múltba, alig pár hete jött a hír Párisból, hogy Susanne Grandais-t, a híres francia filmdivát baleset érte filmfelvétel közben, aminek következtében a népszerű filmszínésznő meghalt. Hogyne történék hát baleset idehaza nálunk, amikor a mi filmtechnikánk egy-egy izgalmas jelenet, trükk vagy bravur megoldásában még nem jár biztos lábon. Részben azért, mert a trükk nyitját nem ismerik eléggé, részben pedig azért, mert esetleg az eszközök nem állnak rendelkezésre, amelyek révén a hajmeresztő jeleneteket minden különös veszély nélkül meg lehetne oldani. Nálunk azonfelül a filmgyártás majdnem olyan lázas tempóban folyik, akárcsak magának a filmdarabnak izgalmasan felépített eseménye. Eltekintve minden filmrendezési iránytól, kétségtelen, hogy a filmrendezés, filmjátszás sokkal több veszélyt rejt magában, mint a zinjátszás. A magyar filmgyártás

történetében, vagyis az utolsó esztendő alatt, aránylag nem sok baleset történt. Katasztrófális balesetek csakis az első években voltak. Talán nem lesz érdektelen visszaemlékeznünk, hogy melyik filmszínészünkkel mily körülmények között történt katasztrófa vagy baleset?

Az első katasztrófa filmgyártásunk csecsemőkorában történt. Ki ne emlékeznék rá, hogy körülbelül tíz évvel ezelőtt egy Csipcsala nevű fiatal ember, filmre való felvétel céljából, az eskü-téri hidról a Dunába ugrott. Sajnos, szegény Csipcsala oly szerencsétlenül esett a vízbe, hogy nyomban szörnyethalt. Ép ilyen tragikusan járt két évvel később Kolozsváron egy Imre Zsuzsi nevű fiatal kóristerleány, aki a Sárga csikó felvételei közben a vízbe fult. Igaz ugyan, hogy ennél az esetnél az a gyanú merült fel, hogy a szerencsétlen leány öngyilkosságot követett el.

Néhány évvel később baleset érte Fedák Sárít, aki Földes Imre Rablélek című darabjának felvételei közben a lóról leesett és zúzódást szenvedett. Több ízben baleset érte Deéry Alfrédot, a kitűnő rendezőt. Egy alkalommal, amikor egyik darabban a második emeletről kellett leereszkednie, illetve leugrania, a nyelvét harapott. Később Raguzában, a Monna Vanna felvételei közben, még két ízben érte őt baleset. Ugyancsak Raguzában érte baleset Holloy Kamillát, akit az Afrodite felvételei köz-

en egy erős hullám lesodort egy szikláról, úgy hogy a zuzódás következtében Hollayt egy szerajevói körzetbe kellett szállítani, ahol két hétig feküdt belegen. Az Afrodite felvételénél különben kivüle többeket is baleset ért később. A tengeren bóra hűngött, amely a hajót — amelyen a felvétel történt — egy sziklához csapta, úgy hogy a hajón lévő Lucy Wetli, Góth Annit és Hollay Kamillát ájultán és belegen huzták a partra. Baleset érte Olt Arisztidet, akit néven Turányi Alajost is, akit a Karthausi felvételei közben a szárdudó ló a földre terített. Ugyancsak a ló vetette le Hollayt a Tatárjárás felvételei közben. Ezekhez a balesetekhez sorakozik

most a három egymást követő, legutóbb történt baleset, a Lenkeffy Icaé, a Hollay Kamilláé és a Janikovszki Maráé. Lenkeffy tudvalevően a lóról esett le a Minden poklon keresztül című darab felvételénél, Hollayt egy autó ütötte el, Janikovszky Mára pedig a lábát ficamította ki, sőt belső zuzódást is szenvedett, amidőn a gyorsan haladó autóból, összekötözött lábbal, leugrott.

Ez a kis baleset-statisztika bizonyonnyal némileg kiábrándítólag fog hatni azokra a „filmjátszani” vágyó hölgyekre és urakra, akik esténként irigykedve és sóvár pillantással nézik a moziban kedvelt mozistarjait...

Gábor Jenő

Projectograph kétnapos bemutatója

Senki sem hiányozhatott erről a nagyszabású bemutatóról, amelyet a Projectograph r.t. rendezett október 28-án és 29-én a Royal Apollóban, amikor bemutatóra kerültek az agilis cégnek nagy áldozatok árán megszerzett külföldi nagyszabású film-lágerei és pedig a Tüzes osztor, Párisi nő, Golkonda és Ketten a puszta szigeten. Mind a négy filmslágeret városi tetszés kísérte a bemutatón, ahol jelen volt Augusztia kir. herceg asszony is, aki a cég vezérigazgatójának Ungerleider Mórnak meleg elismerését fejezte ki a látottak felől. A Tüzes osztorban Fanni Warlock láttuk viszont, aki feltűnő finom játékával magával ragadott bennünket. A Golkonda című indiai történetben a népszerű Wiliam Carslake, Robert Robertson és Antonio Moreno kreált egy-egy nagy szerepet. A rendezéstől és csodás felvételek

től el voltunk bűvölve. A Ketten a puszta szigeten nagyon bájos, kedves darab, mely Robinson Crouse életét veti emlékezetünkbe. Utolsónak hagytuk a Párisi nő című nyolc felvonásos Gaby Deslys filmet, a második nap clouját, amely Gaby Deslys divat-kreációjával és fenomenális táncművészetével ismertetett meg bennünket. Hogy ez a négy filmsláger, amelyek mindegyike kellő hangulatban és stílusban került a közönség elé, milyen nagy sikert aratott, arra jellemző példa a tömeges kötések száma. Nemsokára megjelennek a fenti filmslágerek előkelő mozijainkban, ahol ép olyan nagy és zajos sikert fognak aratni, mint arattak a bemutatón.

A bécsi Hofoper volt szabónője Koutny Thea (VII., Erzsébet-körut 14. III.) izléses színpadi és utcai ruhát készít.

Muzsnay Bécinél. Muzsnay Béci a sokoldalú filmművésznek közé tartozik. Minden szerepét egyforma szeretetreméltósággal és tudással alakítja. Mindenkit elbűvöl bájosságával, minden szerepében pompás hűséggel játsza meg a forróvérű asszonyt, aki a férfiak romlását okozza s emellett intrikus szerepeiben is fényes hatással játszik. Meglátogattuk otthonában a művésznőt, aki nem

csak talentum és tudás dolgában méltó versenytársa bármelyik külföldi movizsinésznőnek, hanem arról is híres, hogy igen sok ragyogó toalettje van. „A mult be szép, be jó volt” mondta *Muzsnay*. Emlékszem legelső szerepemre a *Kivándorlóra*, melyben egy virágáruslányt játszottam oly nagy sikerrel, hogy rávettek további szerepek eljátszására is, amit boldogan el is fogadtam. Sokat dolgoztam, fáradtam. Így született meg a legújabb filmem a *Délibáb* is és a *Gróf Mefisztó*, amelyeket a drága *Garamszeghy* rendezett és amelyek — mások szerint — a legjobb és legkedvesebb szerepeim, külső hatás szempontjából is. Ez a hatalmas film külföldre is kerül.

Még sokáig elbeszélgettünk a bájos művésznővel, aki bucsuzóban dicsekedő kedvességgel megmutogatta himzett párnáit, mert ezzel is foglalkozik szabad idejében. Aztán kezet nyújtott és az ajtóban visszakiáltotta, hogy a *Szinházi Világ* olvasóit melegen üdvözlí sz kért hogy a legközelebb megjelenő új filmjeinél legyünk ott okvetlenül.

REJTVÉNY

Megfejtési határidő november 13.

A megfejtők között három díjat sorsolunk ki. Első díj: Egy kotta. Második díj: Egy művészi fénykép, eredeti autogrammal. Harmadik díj: A „*Szinházi Világ*” vagy a „*Komédia*” ez évi számai.

Lapunk 39. számában közölt rejtvény megfejtése

»Kézirat«

Megfejtették

383-an.

Sorsolás után az első díjat *Pártos Böske* (Cegléd), a másodikat *Zala Pál* (Luther-utca 1/c. sz.), a harmadikat *Molnár Géza* (Károly-körút 19.) nyerte meg. A díjak átvehetők a „*Szinházi Világ*” kiadóhivatalában (VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 16. sz.).

Megegyeznek

Fedák Sári
Gombaszögi Frida
Kosáry Emmy
Lábass Juci
Magyar Erzsi
Péchy Erzsi
Szöllösi Rózsi
Varsányi Irén

abban, hogy kizárólag

ZoZo

szappant, pudert és krémet
használnak.

MIÉRT?

mert a

ZoZo

szépitőszerek a leghatásosabbak

Briliánsokat, gyöngyöket, ékszereket bárkinél drágábban vesz:

Székely Emil

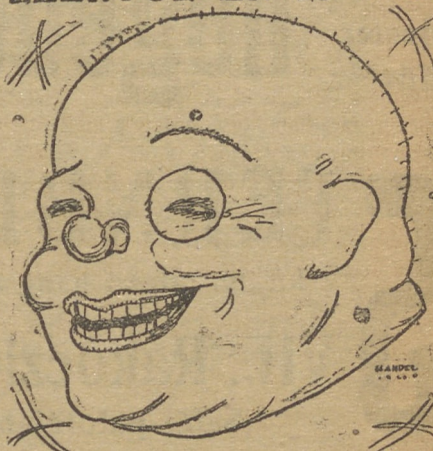
Király-utca 51. Teréz templommal szemben. Telefon

TÖRV. VÉDELME.

FOTO
FÉNYKEPÉSZETI
STUDIOZLET BUDAPEST
RÁKÓCZI UT 80
MAGYBÁN - KICSIMYBÉN
TELEFON: JÓZSEF 2832

EZENTÚL · ÉN · IS · CSAK

FLEISCHMANN POLACSEK
FÉLE · SZALÁMIT · ESZEM
GYÁR: VII. HOLLÓ · U. 11

Van önnek hozzátartozója, aki férjhezmenendő? Nősülendő? Forduljon bizalommal Davidovits intézetéhez, Erzsébet körút 17. sz. Házasságközvetítés előkelő körökben diszkrétan, gyors eredménnyel. Ajánlat díjtalan!

Használt férfiruhákat magas árban vesznek. Breisach, Rákóczi-ut 64

Festesse meg szőrméjét
oo (felelősséggel minden színre) oo
BORDY I. IMRE szűcsmesternél
Budapest, VI. ke.r, O-utca 11. szám.

SZAKORVOSI
vérgyógyító rendelőintézet
Budapest, Dohány-u. 39.
Rendel: 11-1-ig és 4-7-ig.

Selyem és horgolt nyakkendők, nadrágtartók, uri divatárak izléses, gazdag választékban, jutányos árban.

Nyakkendőház
IV., Kilyó-utca 5. (Klotildpalota) és V., Deák Ferenc-u. 14.

A Színházi Világra
való hivatkozással
árendményt kap

DISKAY fényképész
műtermeiben: VII., Erzsébet-körút 32. szám és Rákóczi-ut 74. szám. Telefon: József 50-89.

Hangszer-otthon

Fekete Mihály
BUDAPEST, VIII. JÓZSEF-KÖRÚT

COLUMBI
hanglemez-
ujdonságai
Kosáry Emmy
és Király Ernő
Ezüst siral
"összes felvételei"

Halló! Vasárnap délután
A szívem, a szívem . . .
Berkes Béla modern tánczen
Kérjen INGYEN lemezjegyzéket

Tanuló-
Zenekari-
Mester-
Művész-

hegedük

Régi- és új
mesterhegedük
világhírű legdusabb
gyűjteménye

STERNBERG

királyi udvari hangszer-gyár

VII., Rákóczi-ut 60.
(Saját palotájában.)

Külföldi gyártmányu. világhírű
zongorák és pianinók

„Etofon“ beszélőgépek tökéletesített új modelljei
Világhírű művészek teljes hanglemaz-repertoírja

===== Az összes hangszerek legfinomabb minőségben. =====
gordonkák, fuvolák és tárogatók. Zenekari rézfúvós hangszerek,
cimbalmok és harmoniumok. Bél-, selyem és acélhúrok.

Helyettes szerkesztők:

SEBŐK SÁNDOR és BALOGH SÁNDOR

Kiadótulajdonos:

ZINHÁZI VILÁG KIADÓVÁLLALAT R-T.

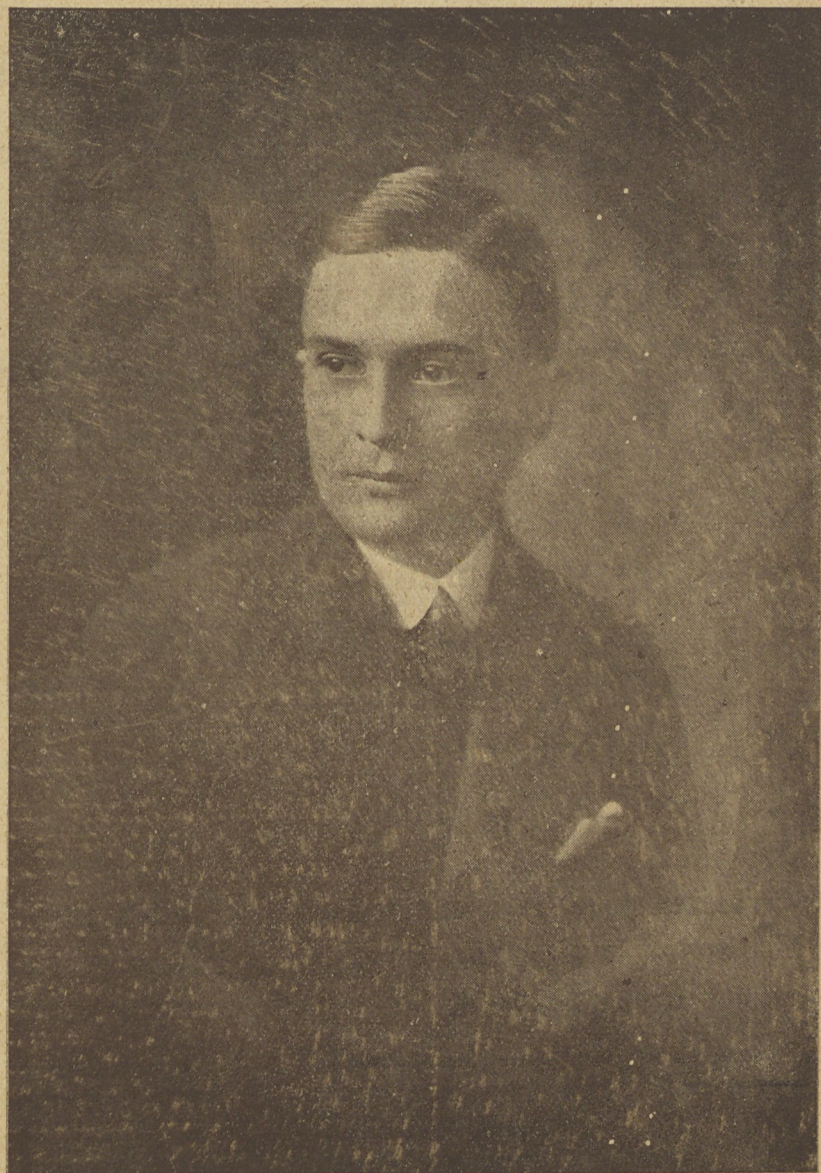
Felelős kiadó:

KONDOR I. igazgató.

Előfizetési ár:

Egy negyedévre	— — — — —	75.— K
Egy félévre	— — — — —	150.— K
Egész évre	— — — — —	300.— K

Metropolitan nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Király-utca 106. szám. Telefon 143-02

BÉRCZY ERNŐ

*aki most tért vissza román fogságból Budapestre
Kissházy és Demeter felv.*

Metropolitan nyomdai műintézet, Budapest

SZÍNHÁZI VILÁG

Csiklusnádi

Betegh Böske

Az Intim Kabaré tagja